

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

413

Vragen van de leden **Van Velzen** en **Van Bommel** (beiden SP) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *het ontslag van een VN-medewerker naar aanleiding van verkiezingen in Afghanistan*. (Ingezonden 8 oktober 2009)

1

Wat is uw opvatting over de conclusie van VN-medewerker P.G. dat bij de Afghaanse presidentsverkiezingen van 20 augustus jl. op grote schaal fraude is gepleegd? Is het naar uw opvatting waar dat 30% van de stemmen «niet zuiver» zou zijn? Indien neen, wat is dan uw analyse van de Afghaanse presidentsverkiezingen?¹

2

Wat is uw oordeel over het ontslag van VN-medewerker P.G., die ontslagen zou zijn omdat hij het niet eens was met de wijze van hertellen van de stemmen van de Afghaanse presidentsverkiezingen? Deelt u de mening dat het onjuist was hem te ontslaan? Zo ja, bent u bereid bezwaar aan te tekenen bij de VN en rehabilitatie te bepleiten? Indien neen, waarom niet?

3

Wat is uw opvatting over de afhandeling van de Afghaanse presidentsverkiezingen van

20 augustus 2009? Deelt u de mening dat het verstandig was geweest alle stemmen te hertellen? Indien neen, waarom niet?

4

Wanneer wordt het onderzoek naar verkiezingsfraude bekend gemaakt?

¹ De Telegraaf, 5 oktober 2009: «Hertellen gestart in Afghanistan» <http://www.telegraaf.nl/buitenland/4998148/HertellengestartinAfghanistan.html?p=3,1> NRC Handelsblad, 30 september 2009: «VN-gezant weg uit Kabul na ruzie met chef» [Http://www.nrc.nl/nieuwsthema/AfghanistanenPakistan/Afghanistan/article2373884.ece/VN-gezantweguitKabulnaruziemetchef](http://www.nrc.nl/nieuwsthema/AfghanistanenPakistan/Afghanistan/article2373884.ece/VN-gezantweguitKabulnaruziemetchef)

Antwoord

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 20 oktober 2009)

1 t/m 4

Zoals ik tijdens het Algemeen Overleg RAZEB van 10 september jl. heb aangegeven, stelt de regering ten aanzien van het verloop van de verkiezingen haar eindoordeel uit tot de definitieve uitslag bekend gemaakt is door de Onafhankelijke Verkiezingscommissie (Independent Election Commission-IEC). Dat zal naar verwachting medio oktober zijn, nadat de onafhankelijke Klachtencommissie Verkiezingen (Electoral Complaints Commission-ECC) haar onderzoek heeft afgerond naar

onregelmatigheden en klachten die van invloed zijn op de einduitslag. Kort daarna wordt ook het eindrapport verwacht van de EU-waarnemingsmissie (EU-EOM). Inmiddels is wel duidelijk dat er tijdens de verkiezingen sprake is geweest van onregelmatigheden en fraude, hetgeen ook is bevestigd door de Secretaris-Generaal van de VN en zijn Speciaal Vertegenwoordiger voor Afghanistan Kai Eide. De ECC, bestaande uit zowel Afghaanse als internationale leden, heeft tot taak om de integriteit van het electorale systeem te bewaken. De Afghaanse Kieswet geeft aan deze Commissie het mandaat onregelmatigheden bij de verkiezingen te onderzoeken en de bevoegdheid sancties op te leggen, waaronder het ongeldig verklaren van stemmen. De ECC heeft naar aanleiding van de verkiezingen ruim 2.500 klachten ontvangen. Nadat de ECC op 8 september jl. de IEC opdracht had gegeven onderzoek in te stellen naar verdachte resultaten van 3498 stembureaus, resulteerde overleg tussen de ECC en de IEC in een audit van een deel van de uitgebrachte stemmen door de IEC, bijgestaan door internationale experts en gecontroleerd door de ECC. Nationale en internationale waarnemers, evenals vertegenwoordigers van presidentiële kandidaten konden bij dit proces

aanwezig zijn. De audit werd conform internationale eisen uitgevoerd en volgde dezelfde systematiek als bij door de VN georganiseerde verkiezingen. Helaas kon één van de vijf leden van de ECC, de Afghaanse Mustafa Barakzai, zich niet vinden in de gevolgde berekeningsmethode en besloot op 12 oktober af te treden. De ECC zal haar werkzaamheden gewoon voortzetten.

De VN en de internationale gemeenschap hechten eraan dat deze Afghaanse instellingen de ruimte krijgen om in relatieve rust hun werk te doen. Het openlijk kritiek leveren op welk aspect van het proces dan ook, kan in dit stadium al snel opgevat worden als inmenging in het verkiezingsproces en – afhankelijk van het soort kritiek dat geleverd wordt – openlijke steun aan één van de kandidaten.

Niettemin betreur ik dat er op grote schaal fraude is gepleegd en dat dit mede tot gevolg heeft dat de einduitslag van de verkiezingen zo lang op zich laat wachten.

Het ontslag van een medewerker is een interne kwestie van de Verenigde Naties waarin de regering zich niet wenst te mengen.